

הפרשת תרומות ומעשרות

פשוט וקל!

גידלת בגינתך פירות או ירקות?

קיבלת מחבר שמגדל? קנית בשוק?

זכית!!!

זכית במצוות הפרשת תרומות ומעשרות!

קל ללאוד - פשוט ליישם!

ממה צריך להפריש? מכל פרי וירק, תבואה או קטניות שגדלו בארץ ישראל, וכן ממוצרים המכילים פירות וירקות אלו, כגון: יין, ריבה, שימורים, קמחים ועוד.

מתי צריך להפריש? אם ברשותך תוצרת כזו שעדיין לא הופרשו ממנה תרומות ומעשרות, או שייתכן שעדיין לא הופרשו ממנה תרומות ומעשרות. למשל: אם גידלת פירות וירקות בגינתך, או שקיבלת מחבר המגדל אותם ואינך בטוח שהלה עישר אותם, וכן אם קנית מוצרים כאלו בשוק או בחנות שאינה מפוקחת על ידי ועדת כשרות מוסמכת, עליך להפריש מהם תרומות ומעשרות.

האם מותר לטעום מהפירות לפני ההפרשה? לא. תוצרת חקלאית שעדיין לא הפרישו ממנה תרומות ומעשרות נקראת 'טבל', ואין לאכול ממנה. גם תוצרת שספק אם הפרישו ממנה תרומות ומעשרות נקראת 'ספק טבל', ואין לאכול ממנה עד אחרי ההפרשה.

כיצד מפרישים? מפרידים מן הפירות/הירקות/המוצרים מעט יותר מאחוז אחד (+1%) מכל מין ומין, מניחים בנפרד - ליד שאר הפירות, ואומרים את 'נוסח ההפרשה' ואת 'נוסח החילול' המובאים להלן. לאחר אמירת הנוסח, יש לעטוף את החלק המופרד (אותו +1%), בשקית, ולהניחו בפח. כעת מותר לאכול את שאר הפירות.

מתי מברכים? אם ברור לך שהמוצרים אינם מעושרים, עליך לומר גם את הברכות המובאות להלן. אם ייתכן שהפירות כבר מעושרים, דלג על הברכה ואמור רק את 'נוסח ההפרשה והחילול'.

מה כולל נוסח ההפרשה? בנוסח ההפרשה אנו קובעים ארבע מתנות בתוך הפירות: 'תרומה גדולה', 'מעשר ראשון', 'תרומת מעשר' וכן 'מעשר שני' או 'מעשר עני' (תלוי בשנת הגידול). כמו כן אנו מגדירים אילו פירות בדיוק ייקבעו לאיזו מתנה.

מה עושים במתנות? את התרומה הגדולה ואת תרומת המעשר אסור לאכול. מתנות אלו נקבעות בתוך 'האחוז ועוד' שהפרדנו משאר הפירות, ולכן יש לעטפו בשקית ולהניחו בפח. את שאר הפירות, כולל הפירות שנקבעו למעשר ראשון ולמעשר שני, ניתן לאכול כרגיל לאחר

פשוט וקל להפריש תרו"מ

סיום אמירת 'נוסח ההפרשה' וינוסח החילול.

מה כולל נוסח החילול? בפירות שנקבעו למעשר שני חלה קדושה, שמחמתה לא ניתן לאכלם בזמן הזה. באמירת 'נוסח החילול' דלהלן מעבירים את הקדושה שבהם - אל המטבע, ולאחר אמירתו ניתן לאכול את הפירות.

לאיזו מטבע מעבירים את הקדושה? עקרונית ניתן לחלל על מטבע רגילה, אך מכיוון שישנן הלכות רבות בעניין, מומלץ מאוד להירשם כמנוי על 'הקרן לחילול מעשר שני' שעל ידי בית המדרש להלכה בהתישבות, ולחלל את המעשר על המטבע שייחדה הקרן עבורנו. למנויי הקרן 'נוסח חילול' מיוחד, המובא להלן.

המהלל על מטבע משלו - שים לב! כאשר פירות המעשר שני שווים בשוק פחות מפרוטה (נכון להיום: הפרוטה היא קרוב ל-10 אג'), לא ניתן לחללם אלא על מטבע שיש בה 'פרוטה חמורה'. חלק המעשר שני הוא כ-9% מתוך כלל הפירות שהפרשת ממנה תרו"מ. אם הנך מפריש מכמות מועטה, ששווייה הכולל הוא פחות מ-1.1 ש"ח (נכון להיום), הנך זקוק למטבע שיש בה 'פרוטה חמורה' כדי לחלל עליו את המעשר שני, או להימנות כחבר ב'קרן לחילול מעשר שני'.

(ערך הפרוטה משתנה מפעם לפעם, לפי תנודות מחיר מתכת הכסף בשווקים. [לעדכונים אודות שווי הפרוטה](#)).

להרשמה ל'קרן לחילול מעשר שני' שעל ידי בית המדרש להלכה בהתישבות [לחץ כאן](#).

בשבת: אין להפריש תרומות ומעשרות בשבת. יש להפריש את הכל כבר בערב שבת. אם אתה צפוי לקבל פירות, יין וכדומה, בשבת, עליך לומר בערב שבת את נוסח התנאי, ואז אתה רשאי להפריש גם בשבת. [לפרטים](#)

[הנוסח הקצר למתקשים](#)

[נוסח התנאי לערב שבת](#)

[מאילו פירות מפרישים מעשר שני ומאילו מעשר עני?](#)

שלבי ההפרשה

הכנה להפרשה

1. הפרד מעט יותר מ-1% מכל מין, מן הפירות/הירקות/המצרכים, והנח אותם בנפרד - בסמוך לשאר הפירות.
2. הכן את המטבע המיוחדת לחילול, או הירשם כמנוי על 'הקרן לחילול מעשר שני' שעל ידי בית המדרש להלכה בהתישבות.

1

ברכה על ההפרשה

2 אם מדובר בפירות שהם 'טבל ודאי', כלומר: שבוודאי אינם מעושרים, יש לברך על ההפרשה. אם ייתכן שהתוצרת כבר מעושרת, דלג על הברכה ועבור לנוסח ההפרשה.

2

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת

פשוט וקל להפריש תרו"מ

היותר (העודף) מאחד ממאה¹ שיש כאן (במה שמנה בנפרד) הרי הוא תרומה גדולה בצד צפון (ככל מין על מינו). אותו אחד ממאה שיש כאן ועוד תשעה חלקים כמותו בצד צפון של הפרות (הירקות; המצרכים) הרי הוא מעשר ראשון (ככל מין על מינו). אותו אחד ממאה שעשיתיו מעשר ראשון עשוי תרומת מעשר (ככל מין על מינו). ומעשר שני בדרומם של הפרות (הירקות; המצרכים) (ככל מין על מינו). ואם³ צריך מעשר עני יהא מעשר עני בדרומם.

3

1. אחד ממאה - מאית מהפירות חוץ מהתרומה הגדולה. 2. יאמר כשמפריש מכמה מינים בבת אחת. 3. מכיוון שלפעמים קשה לקבוע בוודאות לאיזו שנה משתייכת התוצרת, מפרישים בלשון תנאי, שאם התוצרת מחויבת במעשר עני - יחול מעשר עני במקום מעשר שני. אנו ממליצים להשתמש תמיד בנוסח זה.

ברכה על החילול

מברכים רק בפירות העץ שהינם 'טבל ודאי', כלומר: שבוודאי אינם מעושרים, ושהתחילו לגדול במהלך השנים א' ב' ד' ו-ה' למחזור השמיטה. [להסבר](#)<

4

אם ייתכן שכבר עישרו וחיללו את הפירות, או ייתכן והם שייכים לשנה אחרת, דלג על הברכה ועבור לנוסח החילול.

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על פדיון מעשר שני

אמירת נוסח החילול

אם הנך מנוי על הקרן לחילול מעשר שני, אמור נוסח זה:

המעשר שני יהא מחלל כל דרגת חיוב בפני עצמה על פרוטה במטבע המיוחדת לחלול זה, בקרן לחלול מעשר שני, לפי תנאי הקרן. אותו שאינו שוה פרוטה יהא מחלל בשויו על המטבע המיוחדת לחלול זה, בקרן לחלול מעשר שני, לפי תנאי הקרן. אם יש כאן פרות רבעי יהיו מחללים על פרוטה במטבע המיוחדת לחלול זה, בקרן לחלול מעשר שני, לפי תנאי הקרן.

5

אם אינך מנוי על הקרן, ויש ברשותך מטבע אחר לחילול מעשר שני, אמור נוסח זה:

המעשר שני יהא מחלל הוא וחקשו, כל דרגת חיוב בפני עצמה, על פרוטה במטבע שיחדתי לחלול מעשר שני. אותו שאינו שוה פרוטה יהא מחלל הוא וחקשו בשויו על המטבע שיחדתי לחלול מעשר שני. אם יש כאן פרות רבעי יהיו מחללים (הם וחקשם) על פרוטה במטבע שיחדתי לחלול זה.

6

עטוף את ה'אחוז ועוד' בשקית, והנח אותו בפח. כעת אפשר לאכול את שאר הפירות.

פשוט וקל להפריש תרו"מ

פשוט וקל להפריש תרו"מ